

Odluka:

Pž 3932/08-3

Zbirni podatci

Broj odluke: Pž 3932/08-3

Datum odluke: 20.08.2008

Naziv dokumenta: sudska odluka

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Odluka

XLIII Pž-3932/08-3

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, po sucu pojedincu Marini Veljak, u pravnoj stvari ovrhovoditelja MINISTAR OBRANE UJEDINJENOG KRALJEVSTVA, PJKQ Northwood, Middlesex, zastupanom po odvjetniku Bojanu Frasu, odvjetniku iz Odvjetničkog društva Žurić i partneri iz Zagreba, protiv ovršenika LUKA d.d. Split, zastupanom po odvjetniku Ici Škarpi iz Splita, Trg hrvatske bratske zajednice 2A, radi prisilnog ostvarenja novčane tražbine u iznosu od 200.000,00 CHF, odlučujući o ovrhovoditeljevoj i ovršenikovoj žalbi protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj LI Ovr-3101/07-15 od 10. ožujka 2008. godine, 20. kolovoza 2008. godine

riješio je

I. Odbija se ovrhovoditeljeva žalba i potvrđuje točka I, II, i IV. rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj LI Ovr-3101/07-15 od 10. ožujka 2008. godine.

II. Odbija se ovršenikova žalba i potvrđuje točka V. rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj LI Ovr-3101/07-15 od 10. ožujka 2008. godine.

III. Odbija se ovršenikov zahtjev da mu ovrhovoditelj plati iznos od 1.220,00 kn na ime troška žalbe od 11. travnja 2008. godine.

Obrazloženje

Pobijanim rješenjem Trgovački sud u Zagrebu usvojio je žalbu ovršenika kao osnovanu te u cijelosti ukinuo rješenje tog suda o ovrsi broj Ovr-3101/07 od 22. studenog 2007. godine, odbio prijedlog za ovrhu, odbacio prijedlog ovršenika za odgodu ovrhe, naložio ovrhovoditelju da ovršeniku naknadi troškove postupka u iznosu od 47.212,00 kn te odbio ovršenikov zahtjev da mu ovrhovoditelj naknadi trošak postupka u iznosu od 84.424,00 kn kao neosnovan.

U obrazloženju rješenja se navodi da je prvostupanjski sud rješenje o ovrsi poslovni broj Ovr-3101/07 od 22. studenoga 2007. godine donio na temelju Pravorijeka broj 08/06 od 17. kolovoza

2005. godine donesenog od strane ad-hoc arbitražnog suda sa sjedištem arbitraže u Zurichu, da je ovršenik protiv tog rješenja pravovremeno izjavio žalbu i podnio prijedlog za odgodu ovrhe, te da je prvostupanjski sud navedenu žalbu ocijenio osnovanom jer predmet spora o kojem je odlučeno pravorijekom nije arbitrabilan jer je prema pozitivnim zakonskim propisima Republike Hrvatske propisana isključiva nadležnost suda u Republici Hrvatskoj. Ovršenikov prijedlog za odgodu ovrhe sud je ocijenio preuranjenim s obzirom na činjenicu da provedba ovrhe nije započela. Parnični trošak sud je ovršeniku dosudio pozivom na odredbu članka 14. stavak 5. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03 i 151/04 i 88/05; dalje: OZ).

Protiv dijela navedenog rješenja kojim se ukida rješenje o ovrsi, odbija prijedlog za ovrhu i kojim je dosuđen trošak postupka ovršeniku ovrhovoditelj je izjavio žalbu iz svih žalbenih razloga. Bitnu povredu određaba ovršnog postupka ovrhovoditelj vidi u tome što smatra da je pobijano rješenje nerazumljivo, da ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, da proturječi samo sebi i svojim razlozima, odnosno da su njegovi razlozi nejasni i proturječni. Tvrdi da se rješenje ne može ispitati jer iz provedenog ovršnog postupka i pobijanog rješenja nije jasno kako je sud odlučio o priznanju arbitražnog pravorijeka - kao o prethodnom pitanju s učinkom samo za ovaj postupak ili posebnim rješenjem o priznanju, o čemu ovisi nadležnost suda za odlučivanje o žalbi protiv odluke o priznanju. Ako je sud odlučio o priznanju kao o glavnoj stvari ovrhovoditelj ističe da je sud počinio bitnu povredu postupka jer nije bio stvarno nadležan odlučivati o žalbi, jer prema odredbi članka 49. stavak 5. Zakona o arbitraži o žalbi protiv rješenja o ovrsi donesenog u postupku priznanja kao o glavnoj stvari odlučuje Vrhovni sud. Nedostatak razloga o odlučnim činjenicama ovrhovoditelj vidi u tome što sud nije utvrdio predmet spora, koji je ključan za procjenu njegove arbitrabilnosti, te što uopće ne objašnjava kako je došao do zaključka da se radi o sporu koji je nastao raspolaganjem nekretninom. ovrhovoditelj ne spori da Zakon o rješavanju sukoba zakona (dalje ZRSZ) u slučaju spora oko stvarnih prava ili zakupa nekretnine propisuje isključivu nadležnost suda Republike Hrvatske, no tvrdi da je sud pogrešno utvrdio činjenice na koje je pogrešno primijenio tu odredbu, jer izvorni tekst ZRSZ-a određuje isključivu nadležnost domaćeg suda za sporove nastale u vezi raspolaganja nekretninom u društvenom vlasništvu. Ovrhovoditelj tvrdi da se odredbe koje se tiču društvenog vlasništva ne primjenjuju jer društveno vlasništvo više ne postoji.

Osim toga, ovrhovoditelj ističe da tužbeni zahtjevi stranaka u sporu koji je okončan predmetnim pravorijekom ne proizlaze iz odnosa za koji je propisana isključiva nadležnost suda Republike Hrvatske. Smatra da se u svojoj ocjeni arbitrabilnosti nije trebao osloniti samo na naziv ugovora, nego ocijeniti karakter spora i pravu volju stranaka, iz čega bi trebao zaključiti da je spor koji je okončan arbitražnim pravorijekom nastao iz odnosa odgovornosti za štetu, a ne iz zakupa.

Neovisno o kvalifikaciji predmeta spora ovrhovoditelj ukazuje da se predložena ovrha odnosi isključivo na ovrhu dijela arbitražnog pravorijeka kojim se odlučuje o troškovima arbitražnog postupka te o troškovima zastupanja ovrhovoditelja, koji nije podložan navodnom nedostatku arbitrabilnosti spora. Svoj stav o tome ovrhovoditelj potkrjepljuje odredbama Newyorške konvencije - članak V. stavak 1. točka c. i odredbom članka 36. stavak 2. točka d. Zakona o arbitraži prema kojima se odluke koje se odnose na pitanja podvrgnuta arbitraži mogu odvajati od onih koja nisu podvrgnuta arbitraži, pri čemu će se prve moći priznati i izvršiti.

Ovrhovoditelj smatra da je nepriznavanje odluke o trošku iz pravorijeka protivno pravilima dobre vjere i povjerenja u prometu te prisilnim propisima i javnom moralu jer je arbitražni postupak protiv ovrhovoditelja pokrenuo ovršenik pred arbitražom, a ne pred hrvatskim sudom, čime je ovrhovoditelja izložio trošku arbitražnog postupka.

Iz svih navedenih razloga predlaže drugostupanjskom sudu da pobijano rješenje preinači tako da održi na snazi rješenje o ovrsi, ili da pobijano rješenje ukine i predmet vrati na ponovan postupak prvostupanjskom sudu. Potražuje trošak žalbe u iznosu od 42.210,00 kn, uz trošak pristojbe za žalbu.

Ovršenik je odgovorio na ovrhovoditeljevu žalbu.

U odgovoru u bitnom navodi da ovrhovoditelj nije dokazao postojanje procesnopравnih niti postojanje materijalnopравnih uvjeta za priznanje stranog arbitražnog pravorijeka, jer je isti donesen u sporu koji je proistekao iz Ugovora o zakupu poslovnog prostora. Ukazuje na činjenicu da to proizlazi i iz spornog arbitražnog Pravorijeka, iz kojeg je vidljivo da je arbitražni sud odbio ovrhovoditeljev zahtjev (prigovor) da se na predmet spora ne primjenjuje navedeni ugovor o zakupu, čime je argumentum a contrario utvrdio da spor proizlazi iz predmetnog ugovora o zakupu, iz čega proizlazi i nearbitrabilnost predmetnog spora. Činjenicu što je ovršenik pokrenuo taj spor pred arbitražom objašnjava nepoznavanjem propisa, a ne zloupotrebom procesnih prava, jer je za to ovršenik saznao tek nakon što je promijenio punomoćnika. Ističe da neosnovanost ovrhovoditeljeve tvrdnje da predmetno potraživanje nema veze s Ugovorom CBF/510 iz srpnja 1996. godine proizlazi i iz činjenice što je ovrhovoditelj uz prijedlog za ovrhu od 1. kolovoza 2007. godine kao temeljni dokument za ovrhu dostavio upravo predmetni ugovor. Naglašava da je ovršenik tužbu podnio radi isplate zakupnine. Predlaže odbijanje žalbe kao neosnovane, uz dosudu troška ovršeniku za sastav odgovora na žalbu u iznosu od 34.600,00 kn plus PDV i pristojbe po odluci suda.

Ovršenik je izjavio žalbu protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj LI Ovr-3101/07-15 od 10. ožujka 2008. godine u dijelu kojim je sud odbio njegov zahtjev za naknadu troškova prijedloga za odgodu ovrhe i podneska kojim se ovršenik očitovao na ovrhovoditeljev odgovor na žalbu, jer smatra da je ovrha mogla biti odgođena jedino na njegov prijedlog, budući da žalba protiv rješenja o ovrsi ne odgađa njegovu provedbu. Jednako tako smatra da je bilo nužno odgovoriti na ovrhovoditeljev odgovor na žalbu i osporiti njegovu argumentaciju, jer se radi o specifičnoj i složenoj pravnoj situaciji vezanoj za priznanje stranog arbitražnog pravorijeka, složenosti koje situacije je posebno doprinijela činjenica da je to priznanje riješeno kao prethodno pitanje. Predlaže da sud uvaži žalbu i pobijano rješenje preinači tako da ovršeniku dosudi trošak sastava navedena dva podneska i trošak sastava ove žalbe u iznosu 1.000,00 kn uz PDV.

Ovrhovoditelj nije odgovorio na ovršenikovu žalbu.

Ovrhovoditeljeva žalba nije osnovana.

Ovršenikova žalba nije osnovana.

Ispitavši pobijano rješenje na temelju odredbi članka 365. stavak 1. i 2. i članka 381. ZPP-a, u svezi s odredbom članka 19. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj 57/96, 29/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05 i 67/08, dalje: OZ), u granicama razloga navedenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka propisane odredbom članka 354. stavak 2. točke 2., 4., 8., 9. i 11. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07 i 84/08, dalje: ZPP) i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je rješenje prvostupanjskog suda pravilno i zakonito.

U odnosu na žalbu ovrhovoditelja:

Iz pobijanog rješenja jasno je vidljivo da je o priznanju spornog arbitražnog pravorijeka prvostupanjski sud odlučio kao o prethodnom pitanju, samo za ovaj postupak, i to kako iz njegove izreke, tako i iz obrazloženja. Stoga je potpuno neosnovana ovrhovoditeljeva tvrdnja da to iz pobijanog rješenja nije vidljivo i da se ono zbog tog nedostatka ne može ispitati, te da je time počinjena apsolutno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavak 2. točka 11. ZPP-a.

Iz navedenog proizlazi i da za odlučivanje o žalbi protiv odluke o priznanju nije nadležan Vrhovni sud, prema odredbi članka 49. stavak 5. Zakona o arbitraži („Narodne novine“ broj 88/01, dalje ZA), nego je nadležan ovaj sud.

Priznanje i ovrha stranog pravorijeka regulirani su odredbom članka 40. ZA koja glasi:

"1) Strani pravorijek priznat će se i njegova ovrha odrediti u Republici Hrvatskoj osim ako sud u povodu prigovora protivne stranke utvrdi da postoji neki od razloga iz članka 36. stavka 2.

točka 1. ovoga Zakona, ili da pravorijek još nije postao obvezatan za stranke, ili da ga je sud zemlje u kojoj je ili po čijem je zakonu donesen poništio ili da je odgodio nastupanje njegovih učinaka.

(2) Priznanje i ovrha stranog pravorijeka odbit će se ako sud utvrdi:

a) da predmet spora nije arbitrabilan prema zakonima Republike Hrvatske,

b) da bi priznanje ili ovrha pravorijeka bili u suprotnosti s javnim poretom Republike Hrvatske."

Prvostupanjski sud je utvrdio da je ovrhovoditelj uz prijedlog za ovrhu priložio Ugovor broj CBF/510 o zakupu sklopljen između ovrhovoditelja kao zakupoprimca i ovršenika kao zakupodavca, čija je svrha zakup objekta i to izgrađenog i neizgrađenog zemljišta na lokaciji Sjeverna Luka Split te da je do arbitraže došlo u vezi s upotrebom dijela Luke Split, na temelju čega je zaključio da se radi o sporu za koji je odredbom članka 56. ZRSZ-a propisana isključiva nadležnost suda u Republici Hrvatskoj, što znači da spor nije arbitrabilan, zbog čega priznanje i ovrhu konačnog Pravorijeka arbitražnog suda ad-hoc arbitraže u Zurichu treba odbiti.

Stoga ovrhovoditelj neosnovano tvrdi da prvostupanjski sud nije u obrazloženju naveo odlučne činjenice i da nije pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje.

Što se tiče ovrhovoditeljeve tvrdnje o nepostojanju odredbe članka 56. ZRSZ-a, treba reći da činjenica što više ne postoji društveno vlasništvo nema nikakvog utjecaja na navedenu odredbu, osim u dijelu te odredbe koji se odnosio na sporove o pravu raspolaganja nekretninom u društvenom vlasništvu. To je vidljivo i iz redakcije odredbe članka 56. ZRSZ-a na koju se ovrhovoditelj poziva u žalbi. U ovom slučaju čak se niti ne radi o sporu o pravu raspolaganja nekretninom, bilo u društvenom bilo u vlasništvu građana i građanskih pravnih osoba, nego o sporu koji je nastao iz zakupnog odnosa između ovrhovoditelja i ovršenika u pogledu nekretnine koja se nalazi na teritoriju Republike Hrvatske.

Nedvojbeno je da je predmetni spor proistekao iz Ugovora o zakupu nekretnine zaključenog 3. srpnja 1996. godine, jer je upravo navedeni Ugovor priložen uz ovršni prijedlog, te jer se na taj Ugovor uvodno poziva i strani Pravorijek.

Ovrhovoditelj u žalbi navodi da je sudska praksa prihvatila stav prema kojem se pravilo mjesne nadležnosti ne primjenjuje u nizu sporova vezanih uz nekretnine - npr. opoziv darovanja nekretnine, ustupanje prava vlasništva nekretnine u ispunjenju ugovora, u sporovima za naknadu štete zbog neizvršenja obveza iz ugovora o građenju stambenog objekta, niti u sporovima radi utvrđenja ništavosti ili utvrđenja opstojnosti ugovora o prodaji nekretnine.

U vezi toga ovrhovoditelju se ukazuje da se odredbom članka 56. ZRSZ-a ne regulira pitanje mjesne ili stvarne nadležnosti, u kojem slučaju to ne bi bila zapreka za ugovaranje arbitraže, nego je to

odredba koja izričito određuje da relevantni spor, konkretno spor koji proizlazi iz zakupnih ili najamnih odnosa u pogledu nekretnine spada u isključivu sudbenost hrvatskih sudova u odnosu na inozemne sudove. Osim toga, niti jedan od primjera koje navodi ovrhovoditelj ne može se povezati sa sporom koji je predmet Pravorijeka na temelju kojeg je u ovom predmetu zatražena ovrha.

Ovrhovoditelj smatra da nema zapreke za priznanje i ovrhu dijela Pravorijeka kojim se odlučuje o sporednom zahtjevu za naknadu troška postupka i zastupanja, neovisno o kvalifikaciji predmeta spora o kojem je odlučeno arbitražnim Pravorijekom, jer taj dio Pravorijeka nije podložan navodnom nedostatku arbitrabilnosti predmeta spora. Takav stav je ovrhovoditelj utemeljio na odredbama članka V. stavak 1. točka c Newyorške konvencije iz 1958. godine (Službeni list bivše SFRJ, MU broj 11/81, „Narodne novine“ MU 4/1994- notifikacija o sukcesiji, dalje Konvencija) i na odredbi članka 36. stavak 2. točka d. ZA.

Odredbom čl. 1. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, dalje ZTD) propisano je da je trgovac, ako tim Zakonom nije drugačije određeno, pravna ili fizička osoba koja samostalno trajno obavlja gospodarsku djelatnost radi ostvarivanja dobiti proizvodnjom, prometom robe ili pružanjem usluga na tržištu.

Prema odredbi članka 25. Zakona o obveznim odnosima koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja predmetnog Ugovora („Narodne novine“ broj 53/91, 73/91, 3/94, 7/96, dalje ZOO) trgovački ugovori su oni koje poduzeća i druge pravne osobe koje obavljaju privrednu djelatnost, te imaoci radnji i drugi pojedinci koji u obliku registriranog zanimanja obavljaju neku privrednu djelatnost, sklapaju među sobom u obavljanju djelatnosti koje čine predmete njihova poslovanja ili su u vezi s tim djelatnostima.

Nema nikakve dvojbe da ovrhovoditelj, Ministarstvo obrane Ujedinjenog Kraljevstva nije trgovac, niti je iznajmljivanje nekretnina predmet njegovog poslovanja, što znači da predmetni Ugovor niti po subjektivnom niti po objektivnom kriteriju nije trgovački ugovor.

Budući da je Republika Hrvatska prilikom ratifikacije Konvencije o priznanju i ovrši stranih pravorijeka sačinjene u New Yorku, 10. lipnja 1958. godine u smislu odredbe članka I. 3. Konvencije iskoristila obje potencijalne rezerve u odnosu na njenu primjenu, te se obvezala primjenjivati je samo u odnosu na arbitražne odluke koje su donijete na teritoriju druge članice Konvencije i samo za sporove koji potječu iz pravnih odnosa, ugovornih ili vanugovornih, koji se prema njezinu nacionalnom zakonodavstvu smatraju trgovačkim, a Ugovor o zakupu nekretnine zaključen između Ministra obrane Ujedinjenog Kraljevstva i Luke d.d. Split 3. srpnja 1996. godine nije prema hrvatskim propisima trgovački ugovor, ova Konvencija se ne primjenjuje na priznanje i ovrhu predmetnog Pravorijeka.

S obzirom na to da iz navedenog proizlazi da predmet spora prema Zakonima Republike Hrvatske nije arbitrabilan, neosnovano

ovrhovoditelj smatra da u ovom slučaju treba primijeniti odredbu članka 36. stavak 2. točka d. Zakona o arbitraži prema kojoj se odluke koje se odnose na pitanja podvrgnuta arbitraži mogu odvajati od onih koja nisu podvrgnuta arbitraži, što bi značilo da se dio Pravorijeka koji se odnosi na trošak postupka može priznati i izvršiti.

Slijedom iznijetog, budući da je ovaj sud ustanovio da ne postoje razlozi zbog kojih ovrhovoditelj pobija rješenje o ovrsi, a ni razlozi na koje pazi po službenoj dužnosti, valjalo je ovrhovoditeljevu žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi točku I., II. i IV. pobijanog rješenja, na temelju odredbe članka 368. stavak 1. ZPP-a u vezi s odredbom članka 19. stavak 1. OZ-a, kako je riješeno u izreci pod točkom I.

U odnosu na ovršenikovu žalbu:

Prvostupanjski sud je ovršenikov zahtjev za naknadu troška sastava prijedloga za odgodu ovrhe odbio jer je prijedlog ocijenio preuranjenim, a trošak sastava podneska od 14. siječnja 2008. godine zbog toga što nije predviđen Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 91/04 i 37/05). U odnosu na podnesak od 14. siječnja 2008. godine prvostupanjski sud je pravilno ocijenio da Odvjetničkom tarifom nije predviđena naknada za tu radnju. Međutim, u odnosu na prijedlog za odgodu ovrhe sud je pogrešno primijenio materijalno pravo utvrdivši da je prijedlog za odgodu preuranjen.

Odredbom članka 46. stavak 7 OZ-a propisano je da žalba ovršenika protiv rješenja o ovrsi ne odgađa provedbu ovrhe, ako tim Zakonom nije drukčije određeno.

Odredbom članka 61. stavak 1. točka 1. OZ-a propisano je da na prijedlog ovršenika sud može, ako ovršenik učini vjerojatnim da bi provedbom ovrhe trpio nenadoknadivu ili teško nadoknadivu štetu, ili ako učini vjerojatnim da je to potrebno da bi se spriječilo nasilje, u potpunosti ili djelomice odgoditi ovrhu ako je protiv odluke na temelju koje je određena ovrha izjavljen pravni lijek.

S obzirom na to da je protiv odluke na temelju koje je određena ovrha izjavljen pravni lijek, prijedlog za odgodu nije preuranjen, no kako Odvjetničkom tarifom nije predviđena naknada za sastav prijedloga za odgodu ovrhe, pravilnom primjenom materijalnog prava trebalo je jednako odlučiti o ovršenikovom zahtjevu, pa je valjalo ovršenikovu žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi točku V. pobijanog rješenja.

U odnosu na zahtjev ovršenika za naknadu troška žalbe:

Imajući u vidu da ovršenik nije uspio sa žalbom, na temelju odredbe članka 154. stavak 1. ZPP-a valjalo je njegov zahtjev odbiti, kako je riješeno u izreci.

U Zagrebu 20. kolovoza 2008. godine

SUDAC
MARINA VELJAK, v.r.